

Όταν αποφεύγουμε τη σκέψη του θανάτου

Ορθοδοξία / Ποιμαντική

Μαρία Δημητριάδου, παιδαγωγός

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/2ad6PtA>]

Ο Χριστιανός μέσω της πίστης και της αγαπητικής ένωσής του με το Θεό στο πρόσωπο του Χριστού, αποκτά τα θεμελιώδη ψυχικά εφόδια για να υπερβεί το φόβο του θανάτου. Σώζεται από τον πνευματικό θάνατο και δε τρομάζει μπροστά στο βιολογικό. Συγκεκριμένα, η πίστη στην Ανάσταση του Κυρίου είναι αυτή που γεμίζει τις ψυχές με θάρρος, ελπίδα, αισιοδοξία και υπομονή. Το διαφορετικά ανυπέρβλητο πρόβλημα του θανάτου, αλλάζει περιεχόμενο και μετατρέπεται «σε συνάντηση και αδιαμεσολάβητη κοινωνία με το πρόσωπο του Χριστού». Αντίστοιχα, «ο χρόνος, από το να είναι ροή προς το θάνατο, κίνηση προς το χωρίς νόημα σκοτάδι», είναι κίνηση προς την ανάσταση, προς την ολοφώτεινη αποκάλυψη[26].

Συμπερασματικά, ο Χριστιανός είναι φυσιολογικό να θλίβεται και να κλαίει όταν αποχωρίζεται ένα πρόσωπο, αλλά η θλίψη του θα πρέπει να ισορροπείται και να καταπραύνεται από την ελπίδα της αναστάσεως και επανασύνδεσης με τα αγαπημένα του πρόσωπα. Θα πρέπει να ζει με μνήμη θανάτου για να είναι πνευματικά αναστημένος. Έτσι μόνο μπορεί να ξεπερνά το άγχος και το φόβο που προκαλεί το φαινόμενο του θανάτου και ιδιαίτερα του προσωπικού.

Ακόμη, πολύ σημαντική είναι η αγαπητική σχέση που αναπτύσσει ο άνθρωπος με τους συνανθρώπους του. Είναι γεγονός πως η εκκλησιαστική ζωή καλλιεργεί τη δημιουργία στενών διαπροσωπικών σχέσεων στα πλαίσια της εκκλησιαστικής κοινότητας. Η κοινωνία μεταξύ των ανθρώπων είναι αυτή που μπορεί να λειτουργήσει ως παραμυθία κατά τις ώρες της οδύνης. Ο πιστός μιμούμενος τον Χριστό θα πρέπει να αγαπά, να συμπάσχει, να συγχωρεί και να προσεύχεται για όλους τους ανθρώπους. Βέβαια τόσο για αυτούς στην παρούσα ζωή όσο και για αυτούς που έχουν κοιμηθεί. Για τους κεκοιμημένους μάλιστα, σύμφωνα με τους πατέρες, η προσευχή, όπως και τα κόλλυβα, είναι η κυριότερη φροντίδα που οφείλουν να τους προσφέρουν οι άνθρωποι επί γης.

Ωστόσο, την ώρα της δοκιμασίας και του θανάτου, το πιο οικείο πρόσωπο για τον πιστό είναι ο θεάνθρωπος Χριστός στην πορεία της σταυρικής Του θυσίας. Όπως αναφέρει ο π. Κάλλιστος Ware, ο Κύριος με το Σταυρό δεν πρόσφερε την απαλλαγή των ανθρώπων από την οδύνη αλλά τη λυτρωτική συμπόρευση με τον πόνο και τις δοκιμασίες. Υπέφερε μέχρι θανάτου ώστε η οδύνη μας να είναι σαν και τη δική Του[27].

3. ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΘΑΝΑΤΟΣ

Στον σύγχρονο κόσμο, κυριαρχεί η εικόνα του ανθρώπου, ο οποίος είναι ανίκανος να δεχτεί το ευαγγελικό μήνυμα της Αναστάσεως, καθώς αδυνατεί να υπερβεί το θάνατο με την πίστη και τη ζωηφόρο αγάπη. Έτσι, ακούγοντας για θάνατο, πολλές φορές αποφεύγει ακόμη και να τον ονομάσει, επειδή του προκαλεί φόβο και τρόμο. Η κύρια αιτία αυτής της στάσης είναι η επικρατούσα ανθρωποκεντρική θεώρηση της ζωής, κατά την οποία ο άνθρωπος «θέλει να αγνοεί την ύπαρξη κάθε μεταφυσικής και μεταθανάτιας προοπτικής», επηρεασμένος από τη σύγχρονη νιτσεϊκή θεωρία του «υπερανθρώπου» ή την αγνωστικιστική αντίληψη για την ύπαρξη και παρέμβαση του Θεού στα όσα μυστήρια συμβαίνουν»[28].

Η αλματώδης ιατρική και τεχνολογική πρόοδος δίνει την ψευδαίσθηση πως ο άνθρωπος μπορεί να νικήσει το θάνατο. Ο ίδιος, λόγω της έντονης επιθυμίας πίστωσης χρόνου επιβίωσης, καλλιεργεί τη σκέψη πως ο θάνατος είναι ένα γεγονός που δεν θα αγγίξει τους οικείους του, πόσο μάλλον τον εαυτό του. Τα μέσα ενημέρωσης προωθούν παραπλανητικά μηνύματα που επιβάλλουν έμμεσα στον άνθρωπο αυτή τη νοοτροπία άρνησης του πόνου, του θανάτου και κάθε τραγικού γεγονότος της ζωής και προσπαθούν να δημιουργήσουν μία ουτοπική περιρρέουσα ατμόσφαιρα αδιάκοπης ευτυχίας και ευχάριστων καταστάσεων. Με αυτόν τον τρόπο, παραμορφώνεται η αντίληψη για τη ζωή, την υγεία και τη μακροημέρευση. Αυτή η ψεύτικη ατμόσφαιρα χαρακτηρίζεται από μία υποκριτική αισιοδοξία που επιδιώκει να αποσιωπήσει την αλήθεια περί ζωής και θανάτου[29].

[Συνεχίζεται]

[26]π.Θερμός, Β. (2011). *Θρησκείες και θάνατος: Η δοκιμασία του προσώπου*. (http://o-nekros.blogspot.gr/2011/07/blog-post_04.html, τελευταία ανάκτηση 12/04/16)

[27]Κάλλιστου Ware(1984), οπ. αναφ.Κουφογιάννη, Π. (2014), σελ.71

[28]Αρχιμ. Καλογερόπουλου, Σ., *Η ποιμαντική των θνησκόντων και η ακολουθία εις ψυχορραγούντα*,, στο Θ' Πανελλήνιο Λειτουργικό Συμπόσιο στελεχών Ιερών

Μητροπόλεων, Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος-Ειδική Συνοδική Επιτροπή
Λειτουργικής Αναγεννήσεως, Βόλος, 5-7 Νοεμβρίου 2007, σελ. 547

[29] Οπ. παραπ.

<http://bitly.com/2ah54Mw>